

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Warszawa, 7 marca 2018 r.

KOA.532.1.2018

RPU/30665/2018 P
Data: 2018-03-12

Wojewodowie

wg rozdzielnika

Stanowi Państwo Wojewodowie,

przesyłam stanowisko Wód Polskich w kwestii utrzymania szczegółowych urządzeń melioracji.

Przepisy nowej ustawy – Prawo wodne odstąpiły od rozdzielania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. W obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z art. 197 ustawy – Prawo wodne, urządzeniami melioracji wodnych są: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi, stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych, ziemne stawy rybne, groble na obszarach nawadnianych, systemy nawodnień grawitacyjnych oraz systemy nawodnień ciśnieniowych, jeżeli służą regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy. Ponadto przepisy dotyczące urządzeń melioracji wodnych stosuje się odpowiednio do: budowli wstrzymujących erozję wodną, dróg dojazdowych niezbędnych do użytkowania obszarów zmeliorowanych, fitomelioracji oraz agromelioracji, systemów przeciwerozyjnych, zagospodarowania zmeliorowanych trwałych łąk lub pastwisk, zagospodarowania nieużytków przeznaczonych na trwałe łąki lub pastwiska.

Zgodnie z art. 199 ustawy – Prawo wodne zasadą jest, że wykonywanie urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów. Urządzenia melioracji wodnych mogą być wykonywane na koszt Skarbu Państwa, w tym przy udziale środków wspólnotowych. W takiej sytuacji zainteresowani właściciele gruntów na które te urządzenia wywierają korzystny wpływ, zwracają część kosztów wykonania tych urządzeń w formie opłaty melioracyjnej. Rolą Wód Polskich jest dokonywanie rozstrzygnięć w tym zakresie (w drodze decyzji) oraz ustalanie (w drodze decyzji) dla każdego zainteresowanego właściciela gruntów, wysokości części opłaty melioracyjnej, proporcjonalnej do powierzchni gruntów, na które urządzenia melioracji wodnych wywierają korzystny wpływ. Opłata stanowi dochód budżetu państwa i jest wnoszona na rachunek bankowy właściwego wojewody. Zadaniem Wód Polskich jest także programowanie, planowanie i nadzorowanie wykonywania urządzeń melioracji wodnych wykonywanych na koszt Skarbu Państwa, w tym przy udziale środków wspólnotowych. Wody Polskie prowadzą także ewidencję melioracji wodnych obejmującą informacje o urządzeniach melioracji wodnych oraz o zmeliorowanych gruntach. Realizując powyższe zadania, zgodnie z art. 207 ustawy – Prawo wodne, Wody Polskie reprezentują Skarb Państwa oraz działają na jego rzecz i w jego imieniu.

Zgodnie z art. 205 ustawy – Prawo wodne utrzymywanie urządzeń melioracji wodnych należy do zainteresowanych właścicieli gruntów, a jeżeli urządzenia te są objęte działalnością spółki wodnej działającej na terenie gminy lub związku spółek wodnych, w którym jest zrzeszona spółka wodna działająca na terenie gminy - do tej spółki lub tego związku spółek wodnych. Rolą Wód Polskich w tym obszarze jest, w przypadku zaniechania realizacji

Prezes

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji wodnych, ustalenie (w drodze decyzji), proporcjonalnie do odnoszonych korzyści przez właścicieli gruntów, szczegółowe zakresy i terminy jego wykonywania. Wody Polskie nie mają obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji wodnych.

Odrębną od melioracji wodnych (w rozumieniu ustawy – Prawo wodne) kwestią jest utrzymywanie przez Wody Polskie wód publicznych istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, służących polepszeniu zdolności produkcyjnej gleby i ułatwieniu jej uprawy czyli wód, wobec których do dnia 31 grudnia 2017 r. prawa właścicielskie wykonywali marszałkowie województw przy pomocy samorządowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej - zmiur (art. 11 pkt 4 poprzednio obowiązującej ustawy – Prawo wodne z 2001 r.). Aktualnie wody publiczne nie są już w taki sposób ustawowo wyodrębnione, niemniej Wody Polskie mają obowiązek ich utrzymywania jak każdych wód publicznych wobec których wykonują prawa właścicielskie Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 227 ustawy – Prawo wodne, utrzymywanie publicznych śródlądowych wód powierzchniowych w szczególności ma na celu zapewnienie ochrony przed powodzią lub usuwania skutków powodzi, spływu lodu oraz przeciwdziałania powstawaniu niekorzystnych zjawisk lodowych, czy też warunków umożliwiających korzystanie z wód, w tym utrzymywania zwierciadła wody na poziomie umożliwiającym funkcjonowanie urządzeń wodnych oraz działania urządzeń wodnych, w szczególności ich odpowiedniego stanu technicznego i funkcjonalnego

Utrzymywanie wód jest realizowane przez:

- 1) wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
- 2) usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;
- 3) usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
- 4) usuwanie ze śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
- 5) zasypywanie wyrw w brzegach i dnie śródlądowych wód powierzchniowych oraz ich zabudowę biologiczną;
- 6) udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
- 7) remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wód;
- 8) rozbiórkę lub modyfikację tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów lub nor innych zwierząt w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

Oczekiwania i obawy rolników mogą więc dotyczyć tego obszaru działalności Wód Polskich, w takim zakresie, w jakim utrzymywanie wód ma wpływ na grunty rolne. Jednakże nie jest to problematyka melioracji wodnych, ale utrzymywania wód i Wody Polskie realizują zadania w tym obszarze jako zadania ustawowe.

Z poważaniem,
Prezes
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
Przemysław Duda